

פרוטוקול מס' 13/4

מישיבת ועדת העבודה
ביום ג', י"ב בטבת תשט"ו (4.1.1955)
בשעה 18.00

נ כ ח ר: חברי הוועדה:

- ע. גוברין - היו"ר
- ה. ברנר
- ב. צנהראל
- א. ריסלט
- י. דיפתין
- א. סוסטק
- ד. סרי
- א. תבורי

מוזמנים:

- ד. רוזוליו - נציב שירות המדינה.
- י. מלמד - משנה לנציב שירות המדינה.
- י. אלוני - מנהל מחלקת שירות המדינה.
- י. וינס - ממזרד המספחים

ח ט ר: ר

- א. וילנסקה
- ג. טברסקי
- פ. חמדן
- ח. למדן
- ק. כהנא
- א. טמון
- ט. קלמר

ט ד ר-ה י ר: הצעת חוק שירות המדינה
(גיסלאות) תשי"ג - 1953

הכינוי נוסח הצעה בענין זכותה של
אשה סנתגריסה ומקבלת מזונות.

י. ויינס:

בהצעה זו נדון בנוכחותה של חברת-הכנסת
טברסקי.

הי"ר ע. גוברין:

בסעיף 34, לאחר התיעצות עם נציגות
המנגנון, יתקיים גם כאן, כבחוק הנכים,
יש לנסח את הסעיף באופן כזה שאם אדם רצה, אין הוא רשאי לקבל
את סג'מלת שהגיעה לו בתור שאיר. למעשה, כל הסעיף הזה הוא בגדר
ראיית חדשות.

י. ויינס:

ס ע י ף 38
=====

הערה לטובת: ה' הידיעה לפני המלה "זולת"
היא מיותרת כאן.

א. רימלט:

מסמיק לכתוב "אפוסטרופוס" מבלי להוסיף
את המלה "זולת".

ר. טרי:

נקבע שאם החלטה לפי סעיף קטן (ב) לא
בוטלה בערעור, יפקע תקפה באופן אוטומטי
מזנתמנה אפוסטרופוס לזכאי, אם לא היה לו אפוסטרופוס בזעת מתן החלטה,
או מצאושר על-ידי בית-המשפט האפוסטרופוס הקודם או משנתמה אחר במקומו

י. ויינס:

יש לכלול כאן את ענין תצוד העובדים.

הי"ר ע. גוברין:

אם מוסיפים כאן את ארגון עובדי המדינה,
אני מבקש להוסיף גם את המלים "ארגון
העובדים שהעובד חתליך אליו".

א. טוטסק:

כאשר ידונו ביאלה למי שולחים הודעה מוקדמת
של 15 יום, צריך לזכור גם את ארגון עובדי
המדינה.

הי"ר ע. גוברין:

ארגון עובדי המדינה אינו צריך לסמל
במסיונרים שפרטו כבר מן הצירות.

י. מלמד:

מוטב שהוא יסמל בהט, מטיקום ארגון
מסיונרים מיוחד.

א. רימלט:

ה ו ח ל ט

לקבל טעיף 38

הוחלח:

ס ע י ף 39
=====

לשם מה דרוש הסעיף הזה? כל אדם מעובדין
לקבל כסף המגיע לו.

י. רימלין:

המנייה הזאת היא תקציבית, אבל אילו לא הייתה
תקציבית, היה המצב דומה. רשאי חבר-כנסת לקום
ולבקש את רשימת המסיונרים, כי יש הבדל בין שנה אחת לשניה. אם האיש
לא יתבע את כספו, לא יידעו כלל על קיומו והוא לא ייכלל ברשימה. צריך
להיות סדר מסוים בענין זה.

הי"ר ע. גוברין:

א. סוסטק:

אני מסכים לסייג של הסנתיים, אבל אני מציע למחוק את המלים "אולם הממונה רשאי להאריך", ובמקומן לכתוב את המלים "אולם הדבר הזה אינו חל אם העיכוב בהגסת הבקשה בא עקב סיבות זכויות".

היו"ר ע. גוברין:

זו לנו הפעם הזוניה שאנו דנים בנושא זה וכבר סיכמנו שהדבר הזה הוא לטובת האגודה. אותנו לא מעניין הממונה, אלא סר האוצר שהוא אחראי על הממונה. יכולים להיות מקרים שונים שבהם אין איש מקבל את הקימלה המגיעה לו - מחלה בבית, נסיעה לחוץ-לארץ, או שמצבו של אדם היה טוב ומתאזר הפך והיה לרע והוא בא ומבקש את הקימלה המגיעה לו. הוא יכול תמיד לפנות לממונה, ואם הממונה מסרב לו, קיימת תמיד אפשרות של ערעור. זה לטובת האגודה כאשר מוסרים את זה לממונה.

א. סוסטק:

כאשר הממונה מחליט המצב הוא ברור. אבל מה קורה אם הממונה איצה אוסר לאיש "לא" הוא אינו עונה כלל לתביעתו, מטום שהיא הוגשה לאחר תום הסנתיים - מה קורה במקרה כזה?

י. ויינס:

פה מדובר במקרה שהאדם מציע את התביעה המקורית למי החופס. על זה חל סעיף 31. הממונה יחליט על סמך תביעה זו. והוא חייב לענות לו, אם בחיוב או בשלילה. אם הוא לא עונה, האיש יכול לפנות לבית-דין גבוה לצדק.

הוחלט:

לקבל סעיף 39

ס ע י ף 40
=====

י. ריפתין:

מענתי לטעיף זה היא כזו של הסעיף הקודם.

א. רימלט:

צריך להוסיף כאן את המלים "אם אין בסיבות".

א. סוסטק:

זכות כזאת אינה יכולה לתקוע לעולם.

י. ויינס:

זה סעיף שמופיע בכל החוקים, תחילה הוא לא היה בחוק הנכים הראשון, ולפי בקשה מיוחדת ממשרד הבטחון הכנסנו את התיקון הזה, כי נתברר שאנשים לא רצו לקבל את המגיע להם, מטום שאמרו שהם מקומחים.

היו"ר ע. גוברין:

סעיף זה נראה לי מאד. הכנסנו סעיף כזה בכל החוקים, בחוק הנכים ובחוק הצבא, כי איננו רוצים שיווצר מצב כזה שאנשים לא יקחו את כספם. אננו רוצים שהם יבואו ויקחו את המגיע להם.

ה. טרי:

יש כאן בעיה עקרונית. כסף המנטיה הוא של המנטיבור. זוהי מסות ולא חסד. איש אינו רואי להכניס את ידו לכיסו של המנטיבור ולהוציא את כספו. מה היינו אומרים אילו לאחר 5 או 6 שנים מנטיבורים יהודים שבאו מגרמניה לא היו מקבלים את המנטיה שלהם? בניהם שמנטיבור נסע לחוץ לארץ וחזר כעבור שלוש שנים, ונשא רוצה לגבות את המגיע לו - מדוע לא יקבל את הכסף? אם אין מקרים כאלה - והכל לוקחים את המגיע להם - ודאי שאין כלל צורך בסעיף הזה. זוהי זכותו של עובד. הוא נכנס לשירות בהיותו בן 20 והוא יודע מה תהיה זכותו כעבור 25 שנה. אין כאן מקום לחסיסה או לחץ.

י. רימתיין:

אין להביא דוגמא מחוקים אחרים. יכול לקרות שהוועדה עוברת על כמה סעיפים מבלי להרגיש שאין צורך בהם או שאינם טובים, ובחוק אחר זה היא נתקלת באותו סעיף, היא מבקשת לתקן את המעוות. היועצים המזממנים צריכים לעמוד על המשמר ולהביא לתיקון חוקים הדורשים תיקון.

בכונן טיפוס מקרים של התערבות והרגשה של קיפוח אצל אנשים, המביאים אותם לידי כך שיסרבו לקבל את הכסף. אבל מקרים כאלה לא נוכל לפתור על-ידי התרמת הכסף. אם אדם אינו לוקח את הכסף, אין הדבר פשוט כלל ועיקר. ובטביל אותו מקרה בודד טיימאצא אדם שלא יקח את כספו, אין כלל צורך בטעיף הזה.

א. רימלס:

אני מבין שהוועדה אכן הכסף יהיה מונח תעוררנה בעיות מסמטיות של ירושה. אבל יז תקדימית אצל עמים אחרים: אפשר להפקיד את הכסף בבנק על שמו של הפנטי ונר.

ב'צ. הראל:

הטעיף הזה נוגע לא רק לפנטי ונר, אלא גם לשאירים. יכולים להיות מקרים של ילדים שלא ידעו כלל שהכסף הזה הגיע להם. אני מציע למחוק את הטעיף הזה, ואז אפשר יהיה למעול לפי ההגיון בכל מקרה ומקרה.

י. וינס:

לדבריו של חיכ רימתיין. אין ליועצים המזממנים טיטה שלא לטנות חוקים. להיפך רצוי מאד לטנות חוקים. אבל דוקא במקרה זה נחבטת הכנסת להכניס את התיקון הזה והיא עתה כן. זה טעיף בחוק האנטי-יל הפנטיה וחוק האנגלי זל נכיים, כי שמנו נלקחה הדוגמא לחוק הנכיים בזמנו.

הממלה חולקת על זה שהזכות לפנטיה היא רכושו של העובד. יש התחייבות של המדינה להבטיח לעובדיה מקומת המדינה בתנאים מסוימים מינימום של חודש, הוגן, של מחיה. פה בחוק יש כמה מקרים בהם לא ניתנת הפנטיה, ואם זו זכות, אפשר לשאול: מדוע לא נותנים אותה? אם יש מצב שהאיט מקבל מן המדינה כסף לקיום בדרך אחרת, הוא אינו יכול לקבל כסף לפי חוק זה. מדובר באנשים שבמחך שנתיים לא קיבלו כסף שהיה ידוע להם שהם צריכים לקבל אותו. כאן כתוב שהממונה "רשאי" להפקיע. אין זאת אומרת שהוא בכל מקרה יפקיע.

הי'ר ע. גוברין:

מה היא בדרך-כלל תקופת ההתיינות לגבי תביעות מסוג זה?

י. וינס:

במקרה של רכוש שאינו קרקע, ההתיינות היא 15 שנה.

ד. רוזוליו:

אילו היתה כאן טאלה של מענק חד-פעמי, אפשר היה להכניס את הכסף לבנק. אבל כאן יש ענין של תשלומים חודשיים: הממלה תשלם כל חודש, והאיש ייצלם - והיא ממשיכה לשלם, על חשבון מיסויבי בבנק. התשלום הזה מכונן לתת קיום הוגן לפנטי ונר, ואין הממלה מתכוונת בדרך זו לצבור ירושה בטביל דוד או קרוב אחר הנמצא באמריקה. ושוב, כאן כתוב "רשאי", ז.א. שלא תמיד הוא ישתמש בזכותו זו, ואם ישתמש, קיימת תמיד אפשרות של ערעור.

א. תבורי:

אני מציע שהתקופה תהיה 3 שנים במקום שנתיים.

הי'ר ע. גוברין:

בניח לרגע את תפיסתו של מר וינס על הפנטיה, אני רואה את הדבר כך: אם מגיע בקשה לפנטיה, מודיעים לו שמגיעה לו הפנטיה ושולחים לו צ'ק; הוא אינו גובה אותו, אינו מערער על הסכום הנקבע, אינו משיב דבר, ממשיכה לזלוח לו, ובכך, הממלה היא ליברלית והיא ממשיכה לשלוח לו כסף במחך שנתיים - מדוע תמזיך לשלם את הוא אינו גובה? אם הוא מתחרט ורוצה אחר-כך לקבל את הכסף, הוא יכול לערער על החלטת הממונה. בוועדת הערעורים על החלטות הממונה יושבים שופט, ביכ האוצר וביכ ארגון העובדים.

ג. זרי:

אני לא מסכים שהסעיף הזה יסאר, דוקא
מסום שאני בטוח שכל עובד שלא קיבל
את כספו בטוך חמט זניח, ויבוא אחר-כך ויתבע אותו, יקבלו. מסום
שאני חושב שהכוונה אינה להחריש כספיהם, אינני צריך שבחוק יהיה סעיף
שעל סניו כתוב הרצון להחריש כספיהם. חוץ מזה אינני מקבל את דעתו
של מר ויינס שכל החוק הזה הוא חסד. (י. ויינס: זה לא קבין).
דעתי היא שהמבטיה זה חלק בלתי-נפרד מזכר עבודתו של העובד.

ד. רוזוליו:

האיש שכספו הומקע רכול להגיש ערעור
תוך 60 יום מיום קבלת החלטת הממונה.
ז.א.א. הוא איננו בארץ והחלטת אינה מגיעה אליו, אין 60 יום אלה
מתחילים.

ה. גוברין:

אם נקבל את ההצעות שהוצעו כאן עלול
להוצר רוגז רב בין יתר המנסיונרים.
הם יאמרו: הנה, אנשים לא היו מה, שלחו להם כסף ולא קיבלו אותו,
והם באים לאחר 10 שנים ונותנים להם את הכסף.

הסעיף
לי נראה שמבחינת היחסים בין הנוגעים
בדבר והממונה, הוא לטובתם של הנוגעים בדבר.

ו. צ. הראל:

אינני דואג למקרה כזה של העובד עצמו.
אותי מדאיגה השאלה מה יהיה גורלם של
התלויים בו. נניח, אדם חלה במחלת-רוח והוכנס לבית-החולים; מפסיקים
לו את הנימלה. מה יהיה על התלויים בו? להז אני דואג.

י. ויינס:

במקרים כאלה, כאשר מי צריך היה לקבל
את הכסף ולא קיבל אותו, לז יתן הסבר.
מתקבל-על-הדעת, ישתמש הממונה בזכותו. במקרה של אי-צדק, אפשר לערער.
לזאלתו של ח"כ הראל ניתנת תשובה בסעיף 46.
אני מציע לכתוב כאן: "רזאי הממונה בהתחשב
עם הבטיבות".

הוחלט:

למחוק סעיף 40.

החתיבות: למחילה.

סעיף 1:4

ג. זרי:

אני מתנגד לסעיף בנוסח המוצע. אני מציע
לכתוב כאן, כמו בחוק הביטוח הלאומי: "הזכח
כי ניטה אדם להשיג גימלה במרמה, תופחת הגימלה שהוא זכאי לה ב-25%".

הוחלט:

לקבל סעיף 41 בנוסח הבא:

"הזכח כי ניטה אדם להשיג גימלה במרמה,
תופחת הגימלה שהיה זכאי לה ב-25%".

סעיף 2:4

ג. זרי:

האם סעיף 46 מכסה גם את בני המשפחה במקרה
שהאיש יושב בבית-הסוהר?

י. ויינס:

הסעיף הזה מכונן להם.

הוחלט:

לקבל סעיף 42.

לקבל סעיף 43.